

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 4Er/892/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714211745
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Eva Nečesaná
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3714211745.2

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica v exekučnom konaní oprávneného: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, Karadžičova 8, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Karadžičova 8, Bratislava, proti povinnej: Z. U.Á., J.. XX.X.XXXX, G. X. XXX, o vymoženie 2 496,15 Eur s príslušenstvom, vedenom na Exekútorskom úrade Mgr. Dušana Čerešňu, Andreja Hlinku 3858/1, Trnava, pod značkou EX 2550/2014, takto

rozhodol:

Súd exekúciu zastavuje.

odôvodnenie:

Na návrh oprávneného zo dňa 27.10.2014 a vykonateľného exekučného titulu - Zmenkového platobného rozkazu č.k. 1Zm/833/2013-10 zo dňa 27.3.2014, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 26.5.2014 sa začalo exekučné konanie proti povinnému na vymoženie pohľadávky oprávneného a trov exekúcie.

Na základe žiadosti exekútora súd vydal poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie v zmysle návrhu oprávneného.

Podľa § 243f Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu 4da) s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

Podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

Novela č. 438/2015 Z. z. nadobudla účinnosť dňa 23.12.2015. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 bol oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods.4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona, t.j. do 22.01.2016 vrátane.

Oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplnil v lehote podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. Uviedol, že právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvorila s povinným Úverovú zmluvu, v zmysle ktorej poskytol povinnému peňažné prostriedky, ktoré sa povinný za podmienok stanovených v úverovej zmluve zaviazal vrátiť a zaplatiť z nich úroky. Riadne splácanie úverovej zmluvy bolo zabezpečené blankozmenkou, ktorá sa mohla vyplniť podľa Dohody o zmenkovom práve vyplňovacom.

Súd preto preskúmal, či nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods.1 písm. m) Exekučného poriadku.

Súd sa oboznámil so Zmluvou o splátkovom úvere č. 0363512208 zo dňa 15.10.2007 (ďalej len „zmluva o úvere“), Oznamení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 27.2.2013, Oznamením o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava V č.k. 1Zm/833/2013 a ostatným obsahom spisu.

Exekučným titulom je v tejto veci právoplatný a vykonateľný zmenkový platobný rozkaz, je teda nepochybné, že v konaní v ktorom sa vydal exekučný titul, sa uplatňoval nárok zo zmenky.

Z predloženej zmluvy o úvere zo dňa 15.10.2007 súd zistil, že právny predchodca oprávneného (Slovenská sporiteľňa, a.s.) poskytol povinnému ako dlžníkovi spotrebný bezúčelový úver vo výške 50 000,00 Sk / 1 659,70 Eur, ktorý sa povinný zaviazal splácať v splátkach po 776,00 Sk / 25,76 Eur. V zmluve je dlžník označený svojim menom a priezviskom, dátumom narodenia, rodným číslom, bydliskom.

Zo kópie zmenky nachádzajúcej sa v pripojenom súdnom spise Okresného súdu Bratislava V spis. zn. 1Zm/833/2013 súd zistil, že táto bola vystavená povinným dňa 15.10.2007 v Lednických Rovniach. Na zmenke je vpísaná suma 2 487,86 Eur so splatnosťou dňa 8.4.2013.

Z rubopisu kópie zmenky súd zistil, došlo k indosovaniu zmenky z remitenta Slovenská sporiteľňa, a.s. na rad nového majiteľa zmenky spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, Karadžičova 8, Bratislava, ktorý si svoju pohľadávku uplatnil na Okresnom súde Bratislava V, ktorý dňa 27.3.2014 vydal zmenkový platobný rozkaz č.k. 1Zm/833/2013-10.

Podľa § 52 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, resp. vystavenia zmenky 1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca oprávneného poskytol povinnému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola povinnému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti povinného, akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru. Súd tak má za to, že posudzovaná zmluva o úvere spadá do kategórie spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Zároveň je potrebné na daný vzťah aplikovať aj zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Keď súd ustálil, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, ďalej skúmal, či v rozhodnutí, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

Spotrebiteľské právo v čase vystavenia zmenky v zásade nevylučovalo možnosť prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 7 zákona č. 258/2001 Z.z. v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 ZZŠ, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 11 ods. 2 ZZŠ, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Z citovaných ustanovení čl. I § 11 ZZŠ vyplýva, že zo zákona je každá zmenka prevoditeľná indosamentom, pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. Aj keď teda účastníci pri uzatváraní dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy, prevoditeľnosť zmenky indosamentom nedohodnú, nastáva zo zákona. V zmysle citovaných ustanovení čl. I § 17 ZZŠ má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ - povinný, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovoliavať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné.

Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v zmenkovej zmluve, prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 ZZŠ), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa preto v prípade zmenky, vychádzajúcej zo spotrebiteľského vzťahu a vystavenej spotrebiteľom, musí ako spotrebiteľovi prospešnejšie použiť vždy. Porušenie tohto zákonného príkazu zakladá rozpor zmenkovej zmluvy so zákonom, a tým jej neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ je porušením povinnosti použiť v spotrebiteľskom vzťahu vždy takú právnu úpravu, ktorá je na prospech spotrebiteľa (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), čo zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

Principiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchného soudu v Prahe, sp. zn. 9Cmo/122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právní rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch.

Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že zmenkové dojednanie (kauza zmenky) bola dojednaná v rozpore so zákonom (§ 52 ods.2 Občianskeho zákonníka), a je preto neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou dohody o vyplňovacom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienke, či otázkou súladu sumy uplatnenej zo zmenky s limitmi podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č.k. 19Co 859/2014).

Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátené konanie, v ktorom sa vychádzalo striktne zo zmenky ako abstraktného listinného cenného papiera. Ak je teda zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydá zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah dohody o vyplnení zmenky a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve. Z uvedených dôvodov keď súd vyhodnotil zmenkové dojednanie (kauzu zmenky) ako dojednanú v rozpore so zákonom (§ 52 ods.2 Občianskeho zákonníka), a je preto neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka a keďže na túto skutočnosť nebolo prihliadnuté v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze, súd exekúciu podľa § 57 ods.1 písm. m) Ex. por. zastavil.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou Okresného súdu v Považskej Bystrici ku Krajskému súdu Trenčín v troch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba doložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

V zmysle § 205 ods. 1 O.s.p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolávajúci domáha.